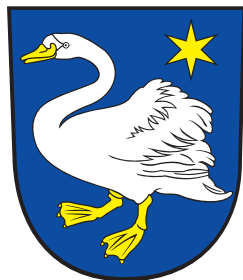

Bezpečnostní rádce Města Broumova

Bezpečnostní rádce je součástí projektu „Bez informace není prevence“, který byl podpořen Odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Ke snížení kriminality může přispět preventivním chováním každý z nás. Souhrn informací a rad pro zvýšení vašeho bezpečí naleznete na následujících stránkách. Přeji vám, aby byl pro vás rádce inspirací a jeho uložení na „co kdyby“ jste se cítili alespoň trochu jistější.

Mgr. Jiří Ringel, místostarosta města

Důležitá telefonní čísla

Městská policie 491 504 222

Policie 158

Záchranná služba 155

Hasiči 150

Rady pro nejmenší

Poldíkovovo desatero:

1. Nikdy nenos klíče od bytu viditelně.
2. Pokud jsi sám doma, neotvírej cizím lidem.
3. Nikdy nikam nechoď s neznámými lidmi.
4. Všiměj si cizích lidí v domě.
5. Pokud potřebuješ pomoc, neboj se požádat dospělého člověka.
6. Pokud odcházíš z bytu, zkontroluj, zda si řádně uzamkl dveře.
7. Nikdy si od neznámého člověka neber bonbóny nebo jiné pamlsky.
8. Pokud ti někdo ubližuje, šikanuje nebo vyhrožuje, svěř se rodičům, učitelům nebo zavolej na linku bezpečí (800 155 555).
9. Máš-li starosti nebo strach, svěř se rodičům nebo někomu komu důvěřuješ.
10. Pamatuj si důležitá telefonní čísla.

Rady pro mládež

Desatero pro vaši bezpečnost.

1. Cizím lidem neotvírej, přesvědč se, kdo je za dveřmi. K tomu ti poslouží dveřní kukátko. Jsi-li doma sám (sama), používej také bezpečnostní řetízek nebo závoru na dveřích.
2. Do bytu si nevod' cizí kamarády. Návštěvu u vás doma by měli vždy schválit rodiče.
3. Při odchodu z domova vždy zamykej, rodičům řekni nebo napiš, kam jdeš a kdy se vrátíš. Zkontroluj, zda jsou dveře skutečně uzamčené a zajištěné, bydlište-li v nižších patrech nebo v rodinném domku, nezapomeň uzavřít také okna. Klíče si ulož u sebe, nenechávej je v kapsách oděvů ani ve školní tašce či batohu. Zajisti je proti krádeži, například připevněním na řetízek.
4. Ve škole si věci ulož do uzamykatelné šatny. Peníze, šperky, klíče nebo jiné cenné věci však raději nos stále při sobě.
5. Neslušnosti, vyhrožování, krádeže věcí či peněz oznam okamžitě učitelům a rodičům.
6. Pro hry jsou určena hřiště. Na silnici nepatří míč, koloběžka, skateboard ani kolečkové brusle. V zimě na silnici a v její blízkosti nesáňkuj, nelyžuj ani se neklouzej. Pamatuj, že chodník slouží chodcům a není tedy závodišťem.
7. Pozor na nože, praky, luky a jiné předměty, kterými by ses mohl poranit! Nikdy je nepoužívej proti lidem. S nožem si můžeš vyrobit například lodičku z kůry, ne ohrožovat kamaráda.
8. V době, kdy jsi sám venku, tě mohou oslovit cizí lidé. Nikam s nimi neodcházej, nedoprovázej je, nenasedej do jejich vozidel. Nikdy se nenech zlákat cizím člověkem k projíždce autem.
9. Neznámé osobě v žádném případě neříkej, jaké cenné věci máte doma, kdy rodiče odcházejí do zaměstnání, kdy se vracejí, kdy a na jak dlouho odjízďte na dovolenou nebo na výlet.
10. Cestou do školy jdi zásadně po chodníku. Pro bezpečnou cestu přes vozovku použij přechod. Nepřecházej mezi zaparkovanými vozidly. Před vstupem do vozovky se pořádně rozhlédni na obě strany. Nespolehej, že tě řidič vždy nechá bezpečně přejít. Na silnici se nezastavuj, jdi plynule a nepřebíhej.

Víš, jak má vypadat správně vybavené jízdní kolo?

Pamatuj, že cyklista je řidič a jízdní kolo je vozidlo, na kterém nesmí chybět žádná součást povinného vybavení.

Povinné vybavení jízdního kola:

1. Dvě na sobě nezávislé brzdy.
2. Jasně znějící zvonek.
3. Vpředu světlomet bílé barvy.
4. Přední odrazka bílé barvy.
5. Zdroj elektrického proudu (musí zajistit svítivost světel po dobu nejméně 1,5 hod bez přerušení).
6. Vzadu svítlna se zadním obrysovým světlem červené barvy.
7. Zadní odrazka červené barvy.
8. Účinné blatníky.
9. Oranžové odrazky na obou stranách pedálů.
10. Oranžové odrazky na paprscích kol.
11. Účinný kryt řetězu.

Připomeňme si, že ...

1. **Před jízdou musíme u jízdního kola kontrolovat:**
Utažení matic a kol, stav pneumatik a jejich nahuštění, stav a funkčnost brzd, funkčnost osvětlení.
2. **Platí zásada vidět a být viděn!**
Proto vždy včas použijte osvětlení jízdního kola. Oblékejte si pestré oblečení, fluorescenční a reflexní doplňky.
3. **I cyklista je řidič, proto:**
Dodržujte pravidla silničního provozu. Chovejte se na silnici tak, jak byste chtěli, aby se ostatních chovali k vám. Respektujte zákaz požívání alkoholu před a během jízdy.

Proč použít při jízdě cyklistickou přilbu?

Jednou ze základních příčin úmrtí a zranění cyklistů jsou poranění hlavy, která tvoří přibližně 80 % všech vážných poranění při dopravních nehodách cyklistů. Úder do hlavy dokáže usmrtit dospělého již při pádu rychlosti 11 km/hod., dítě i při rychlosti nižší. V závislosti na síle úderu může poranění hlavy vyústit v dlouhodobé poruchy soustředění, bolesti hlavy a problémy s rovnováhou, případně ve vážné poškození mozku. Cyklista nepoužívající přilbu má dle statistiky 6,6krát větší možnost utrpět zranění hlavy a 8,3krát větší možnost utrpět vážné poranění mozku. Při střetu vozidla s cyklistou dochází nejčastěji k úderu hlavy cyklisty o kapotu vozidla, a to rychlostí pohybující se kolem 25 km/hod.

MĚSTSKÁ POLICIE RADÍ

Chraňte svůj automobil!

Zabraňte krádeži svého vozidla!

- zamykejte řadící páky – např. závorovým zámekem řazení
- zamykejte volant přídavnou tyčí
- instalujte do svého vozidla imobilizér
- nechte si označit skla automobilu pískováním
- vyplatí se být v evidenci OCIS – mezinárodním informačním systému automobilů
- pager – operátor – vás uvědomí až do vzdálenosti 600 m, že s vaším vozem není něco v pořádku

Zabraňte krádežím věcí z vašeho automobilu!

- zamykejte kola a poklice
- nalepte bezpečnostní folii na automobilová skla
- zamykejte pečlivě automobil i při krátkém zastavení, klíčky nikdy neponechávejte ve spínací skříňce
- nenechávejte ve vozidle žádné osobní doklady ani doklady od vozu – snížíte tím možnost průjezdu kradeného vozidla případnou kontrolou.
- ve vozidle nenechávejte žádné věci, byť nepatrné hodnoty – zbytečně vzbuzujete zvědavost zlodějů
- vyhýbejte se parkování na nepřehledných či zastíněných místech

Věnujte pozornost všem osobám, které se podezřele pohybují kolem zaparkovaných vozidel. Nemusí vždy jít pouze o nevinný zájem o technické vlastnosti či vzhled automobilu.

Jak se správně zachovat při dopravní nehodě.

Desatero účastníka dopravní nehody.

1. Po střetu s jiným vozidlem (chodcem, zvěří či jinou překážkou) zastavte a zjistěte rozsah škody a míru zranění osob, popřípadě další hrozící nebezpečí.
2. Pokud došlo ke zranění osoby, poskytněte jí podle svých možností a schopností první pomoc, zajistěte její přepravu do zdravotnického zařízení, zaznamenejte kdo koho a kam odváží.
3. S dalším účastníkem nehody si vzájemně prokažte svou totožnost (dle OP, ŘP) a setrvejte na místě.
4. Přesahuje-li zjevná škoda částku 20 000 Kč, nehodu oznamte policii.
5. Trvejte na lékařské prohlídce i v případě, že osoba není viditelně zraněná. Vyhněte se do budoucna možným nepříjemnostem.
6. Do příchodu policie nepožívejte alkoholické nápoje, nepřemísťujte vozidlo ani jinak neupravujte stopy, požádejte spoluúčastníka nehody, aby nevstupoval do vozidla (z důvodu možnosti změny polohy ovladačů ukazatel směru...).
7. Pokud bude nutné přemístit vozidlo pro vyproštění a ošetření zraněné osoby nebo pro obnovení provozu, vhodným způsobem vyznačte postavení vozidel a stop.
8. Po vyšetření dopravní nehody odstraňte vozidlo z místa nehody tak, aby nebránilo provozu a neohrožovalo bezpečnost a plynulost silničního provozu, zabráníte tím i jeho případnému vykradení nebo odcizení.
9. Nahlaste policii případné poškození silnice nebo obecně prospěšného zařízení, pokud k němu při nehodě došlo a podle svých možností a schopností zajistěte odstranění nečistot vzniklých nehodou z vozovky.
10. Svou účast na nehodě nahlaste příslušné pojišťovně nejpozději do 15 dnů, a to i v případě, že Vám nevznikla škoda.

Jak se bránit krádežím vloupáním?

- nechlubit se svými majetkovými poměry,
- nepřečehovávat v bytě větší množství peněz v hotovosti, šperky a jiné cennosti,
- udržovat dobré vztahy se sousedy, všítat si podezřelých, neznámých lidí v blízkosti svého obydlí,
- do svého bytu dovolit vstup jen osobám důvěryhodným,
- včas vybírat domovní schránku,
- vyplatí se dobré osvětlení (chodeb, chodníků, nejbližšího okolí obydlí),
- věnovat pozornost dokonalé přehlednosti prostoru před nemovitostí, odstranit tmavá zákoutí tvořená vzrostlými keři a křovinami, nenechávat převislé větve stromů před ploty (mohou zlodějům pomoci při překonání ohrazení či plotu),
- na zvonky, schránky a dveře uvádět příjmení v množném čísle, bez titulů,
- mít se na pozoru před lidmi, kteří chodí ode dveří ke dveřím a nabízejí všelijaké podnikání s možností slušného zisku, různé zboží a služby. Může to být trik, jak si otipovat váš byt. Nepodlehňte naléhání těchto osob, slušnost na ně většinou neplatí, zavřete před nimi dveře,
- pro případ vykradení je vhodné si pořídit seznam či fotodokumentaci cennějších věcí (typ, výrobní číslo apod.). Nemusí jít jen o nejdražší předměty. Důležitá je i hodnota historická či subjektivní. Tyto informace pomohou Policii ČR při pátrání a pojišťovněm při likvidaci pojistné události.

Před odjezdem na delší dobu (služební cesta, dovolená, léčení v lázních apod.) je nutné zejména:

- nezveřejňovat odjezd předčasně,
- nezatahovat rolety a žaluzie,
- svěřit klíč spolehlivému sousedovi, který bude byt pravidelně kontrolovat, vybírat poštovní schránku a vytvořit tak zdání, že je byt stále obydlen,
- využít elektronická zařízení, která v určitých časových intervalech spínají nezávisle na přítomnosti osob televizi, rádio, či ovládají osvětlení uvnitř nebo vně obydlí – tím opět vznikne dojem, že je někdo doma.

Pro bezpečí seniorů

Každoročně se v České republice stávají stovky seniorů obětmi pachatelů trestných činů. Další stovky a možná i tisíce kriminálních případů zůstávají policii utajeny, protože nejsou oznamovány. Každým rokem také přibývá v policejních statistikách dopravních nehod s následky na zdraví a životech osob starších 60 let.

Nejčastější trestné činy páchané na seniorech:

- kapesní krádeže
- krádeže vloupáním do bytů, rodinných domků, sklepů, rekreačních objektů
- krádeže vloupáním do zaparkovaných vozidel
- loupeže
- podvody
- vydírání
- úmyslné ublížení na zdraví

Rady pro vaše bezpečí

Bezpečnostní zásady:

- při odchodu z bytu uzavírejte okna, uzamykejte dveře,
- zajistěte, aby se vchodové dveře do domu automaticky zavíraly proti vstupu zvenčí, nenechávejte je dokořán, po 22. hodině zamykejte také dveře kočárkáren, sklepů, prádelny, sušáren a dalších společných prostor,
- dbajte na funkčnost osvětlení ve všech společných domovních prostorách,
- neotvírejte vchodové dveře neznámým lidem,
- neotvírejte dveře, aniž byste se kukátkem přesvědčili, kdo je za nimi, neotvírejte je bez zajištění řetízkem nebo jiným prostředkem proti násilnému vniknutí zvenčí,
- mějte se na pozoru před tzv. podomními obchodníky, nepouštějte je do bytu,
- servisní pracovníky kontroly plynoměru a elektroměru či telefonní mechaniky vpouštějte do bytu pouze pod vaším dozorem a jen tehdy, pokud jste si je objednali nebo pokud příslušná organizace předem jejich návštěvu oznámila,
- vytvořte si seznam cenných věcí, jejich fotografie, výrobní čísla a popis,
- udržujte dobré vztahy a kontakty s vašimi sousedy, můžete si tak navzájem pomoci ochránit váš majetek,
- máte-li podezření, že se děje cosi podezřelého, obraťte se na policii.

Bezpečně na ulici a v prostředcích hromadné dopravy:

- k procházkám volte vhodnou dobu a místo, ne za tmy a ne do opuštěných míst,
- pokud je to jen trochu možné, nechoďte sami,
- zejména ve večerních hodinách se vyhýbejte také dalším rizikovým místům, jako jsou prostory restaurací, diskoték, nočních klubů, barů a heren,
- vyhněte se také místům, o kterých víte, že se v nich scházejí podivné party,
- peněženku, osobní doklady a klíče od bytu neukládejte navrch nákupní tašky, pokud to jde, ukládejte je ve vnitřních kapsách oblečení,
- noste u sebe jen nezbytně nutný finanční obnos,
- peníze neschowávejte doma, založte si vlastní bankovní účet nebo použijte vkladní knížku,
- kabelku nenoste přes rameno,
- zjistěte si přesně adresy a telefonní čísla nejbližších služeben Policie ČR a obecní policie, nerozpakujte se na policisty kdykoli obrátit,
- o možných nebezpečích a způsobech, jak jim předcházet, hovořte se svými přáteli, sousedy, známými.

Bud'te připraveni, nenechte se překvapit. NEDEJTE SE!

Na závěr – další potřebné rady

Pomocník – stavební lešení

Především v měsících, kdy jsou renovovány a sanovány domy a byty, mají lupiči šanci dostat se po lešení do vyšších pater anebo odtamtud pozorovat vytipovaný byt naproti. A stále více lupičů umí šplhat do výše i po sebehladší stěně.

Předstírání známosti

Lupič zazvoní u dveří nebo vás osloví na ulici. Vydává se za bývalého kolegu, vzdáleného příbuzného nebo bývalého přítele vaší dcery. A vy ho pozvete domů.

Uspání psa

Kdo věří, že jeho domov je bezpečný, protože ho hlídá pes, lupič ho vyvede z omylu. Stačí prostrčit schránkou na dopisy nebo přes plot prášek na spaní zabalený v nějaké psí dobrotě a hlídač v několika minutách spí.

Sledují vaše termíny

Chodíte například každou středu v 17:00 na gymnastiku nebo v pátek v 19:00 na kuželky? Pozor: zloději mohou vypátrat tyto vaše pravidelné odchody a vaši nepřítomnosti využít.

Pozor na klíče

Jedete s autem do servisu a odevzdáte přitom přebírajícímu celý svazek klíčů: To je nebezpečné, klíče se mohou dostat do nesprávných rukou. Pořídít otisk klíče je dnes hračka.

Vyhledávají samostatně bydlící ženy

Žijete v bytě sama? Lupiči očekávají, že v bytě obývaném pouze jednou osobou je málokdy někdo doma. Rada: na štítku na dveřích a v telefonním seznamu uvádějte jen příjmení (pozn. u Němců je příjmení stejné pro muže i ženu. V České republice by se mělo uvádět rodina Y, nebo množné číslo).

Hodí se i grillparty

Všichni jsou na zahradě, nikdo v domě. Rada: během oslavy mějte dobře zajištěné vstupní dveře domu a všechna okna vstupní straně pořádně zavřete.

Sledují parkování aut

Parkujete vždy na stejném místě? Není-li tam, tak každý lupič ví, že nejste doma.

Páčí sklepy

Sklepní prostory jsou u zlodějů ve stále větší oblibě. Jednotlivé kóje jsou prakticky nezabezpečené, lupič už z venku vidí, co by se dalo odnést. Kola nebo automobilové součástky se dají okamžitě prodat.

Číhají v obchodech s obuví

Zkoušíte si nové boty, procházíte se v nich a pozorujete je v zrcadle, vaše kabelka leží opuštěna na židli. Je to přímo pozvání pro zloděje ukrást vám klíče a doklady a snadno se dostat do vašeho bytu.

Číhají v šatnách

Kabiny v šatnách sportovních a fitnessklubů jsou pro zloděje bohatými nalezišti. Kabelky se často bez dozoru povalují kolem – a pak stačí jeden pohyb ruky a jste bez klíčů a bez dokladů.

Co radí policie:

Nejlepší ochranou proti vloupání jsou všímaví sousedé. Ne každý neznámý v místě, kde bydlíte musí být podezřelý, ale dávejte pozor když:

- na ulici parkují nebo ji několikrát projíždějí auta s cizí poznávací značkou,
- neznámí lidé viditelně bezdůvodně čekají na ulici. Může se stát, že hlídají, jeli vzduch čistý,
- někdo v domě s více rodinami zvoní u více partají,
- okenní skla v sousedově bytě jsou provizorně zakryta nějakou látkou,
- slyšíte zvuky rozbíjeného skla nebo praskajícího dřeva,
- v bytě sousedů nepravidelně svítí tlumené světlo.

Zásady první pomoci a vzájemné pomoci

Základní první pomoc je soubor odborných a technických opatření poskytovaných zpravidla bez specializovaného vybavení. Součástí je přivolání zdravotnické odborné pomoci (po případě základní technické první pomoci) a péče o postiženého až do doby, kdy jej odborná pomoc převzme.

Poskytnutí první pomoci je povinností každého občana, pokud tím neohrozí vlastní život. **Neposkytnutím první pomoci se občan vystavuje trestnímu stíhání podle § 207 a 208 trestního zákona. Tísňové volání záchranné služby je bezplatné – linka 155.**

I. Cíle první pomoci

1. Zachránit život.
2. Zabránit zhoršení zdravotního stavu.
3. Urychlit zotavení.

II. Úkoly k dosažení cílů

1. Zjistit co se stalo, aniž by občan ohrozil svůj vlastní život.
2. Uklidnit postiženého a chránit jej před dalším nebezpečím.
3. Zajistit odborné ošetření postiženého, případně zajistit dopravu do nejbližší nemocnice nebo domů.

III. Priority

Při všech neštěstích, kde je více postižených, musíte nejprve ošetřit ty s vážnějším zraněním! Ten, kdo na sebe nejvíce upozorňuje, nemusí být nejméně zraněný. Nenapravitelné poškození mozku mohou způsobit 3 minuty bez kyslíku!

1. ***Pokud je postižený v bezvědomí, je nutné zajistit tři základní životní funkce:***
 - a) dýchací cesty je nutné zprůchodnit a udržet průchodné,
 - b) dýchání – v případě nutnosti obnovit a udržovat umělým dýcháním,
 - c) krevní oběh – obnovit a udržet. Těžké krvácení zastavit.
2. ***V případě nutnosti přemístění postiženého, znehybnit nejdříve zlomeniny.***
3. ***Uklidnit postiženého a ošetřit ostatní poranění.***
4. ***Další činnost:***
 - a) odstranit riziko ohně (např. u dopravní nehody vypnout zapalování v motorovém vozidle, odpojit baterii) a shromáždit všechny hasicí prostředky,
 - b) varovat ostatní – při dopravní nehodě varujte ostatní vozidla (výstražný trojúhelník, případně požádat někoho o odklon dopravy),
 - c) znehybnit dopravní prostředek (zatáhnout ruční brzdu a zařadit rychlostní stupeň, zajistit kola auta).
5. ***Zajistit jména a adresy všech svědků, aby mohli být později požádáni o svědectví.***

Správné poskytnutí první pomoci vyžaduje účelnost, rychlost a rozhodnost.

IV. Přivolání pomoci:

1. ***Vytočte číslo 155 a požádejte o příjezd vozů záchranné služby.***
2. ***Sdělte číslo telefonu, z kterého voláte.***
3. ***Upřesněte detaily:***

- a) o přesném místě neštěstí (popsat orientační body místa neštěstí),
- b) počtu a přibližném věku všech postižených a rozsahu jejich zranění,
- c) v případě nehody o počtu vozidel i případném označení upozorňující na nebezpečný náklad.
- d) Sluchátko zavěste teprve po zavěšení příjemce zprávy – ne dříve.

V. Vyšetření postiženého (bez zbytečných průtahů)

1. Postižený v bezvědomí:

- postupujte rychle, systematicky a šetrně,
- zaměřte se nejdříve na životně důležité funkce (posuďte stav dýchání, krevního oběhu a vědomí). Pokud nezjistíte nutnost neodkladné resuscitace – oživování základních funkcí – vyšetřete další zevní známky tělesného postižení,
- dotazujte se svědků na nejnnutnější informace během vyšetřování.

2. Postižený při vědomí:

- uklidněte a povzbudíte postiženého,
- zjistěte bolesti a místo bolesti (potom vyšetřete příslušnou oblast),
- zjistěte další potíže postiženého (nevolnost, točení hlavy atd.)
- vyšetřete pohmatem vždy celé tělo postiženého, pokud byl příčinou akutní příhody úraz. Postupujte pečlivě od hlavy, krku, dále vyšetřete páteř, trup, horní a dolní končetiny,
- posuďte celkový vzhled postiženého, výraz obličeje, barvu a teplotu kůže, zabarvení rtů a nehtových lůžek,
- posuďte charakter dýchání postiženého,
- spočítejte tepovou frekvenci (pravidelnost a kvalitu tepu),
- nepohybujte s postiženým zbytečně (zvláště u úrazů),
- odstraňte oděv pouze na nezbytných místech.

3. Šok

- a) Příčiny: pokles minutového srdečního výdeje např. ztrátou krve při krvácení, ztrátou plazmy při popáleninách, sníženou výkonností srdce při infarktu.
- b) Příznaky:
 - Rychlý a špatně hmatný tep nad 100 tepů za minutu.
 - Bledá kůže pokrytá studeným lepkavým potem.
 - Nutkavý pocit žízně.
 - Zrychlené povrchní dýchání.
 - Různé stupeň poruchy vědomí.
- c) Ošetření postiženého:
 - Uklidněte postiženého a zajistěte mu klid.
 - Zajistěte dostatečné dýchání.
 - Zvyšte objem obíhající krve – autotransfúzní poloha.
 - Odstraňte bolestivé podněty:
 - pokud nejsou přítomny známky rozvinutého šoku,
 - nejedná se o poranění břicha nebo náhlou břišní příhodu, můžete podat běžné analgetikum, nejlépe formou čípku,
 - ošetřete rány,
 - uvolněte tísnivé části oděvu,
 - nechte postiženého zaujmout polohu, kterou považuje za nejpohodlnější.
 - Zabraňte podchlazení postiženého.
 - Nepodávejte tekutiny. Můžete podat pouze u lehčích případech – pouze malé množství, spíše nechte pouze svlažit rty.

- Zajistěte šetrný transport.

Neustále kontrolujte životní funkce postiženého!

4. Mdloba

a) Příčiny:

- silný emoční podnět,
- dlouhé sezení nebo stání v horkém dusném prostředí
- náhlá změna polohy.

b) Předcházející příznaky:

- zívání, potácení, „zatmění před očima“, nevolnost
- bílá až nazelenalá barva v obličeji, který je pokryt potem. Kapky jsou také na krku, rukou a zádech.

Ošetření postiženého:

- uklidněte postiženého, vyzvěte ho, aby zhluboka dýchal a uvolnil svalstvo,
- co nejdříve jej uložte na čerstvý vzduch,
- v autobuse jej posadte a vyzvěte k předklonu s hlavou mezi kolena.

c) Vzniklý kolaps:

Ošetření postiženého:

- zdvihněte dolní končetiny postiženého,
- uvolněte tísnící oděv,
- zajistěte dostatečný přívod čerstvého vzduchu,
- po návratu vědomí vyšetřete postiženého, zda se neporanil,
- uklidněte postiženého a vyzvěte ho, aby zhluboka dýchal,
- posazujte ho opatrně,
- na požádání mu podejte doušek vody.

Informace obyvatelstvu Broumova pro případ mimořádných událostí

Vzhledem k tomu, že v současné době většina obyvatel informace tohoto druhu postrádá, rozhodla se bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností Broumov, zveřejnit stručný přehled, jak v jednotlivých situacích postupovat. Než si začneme povídat o situacích, které by nás mohly potkat je potřeba si vysvětlit co je to bezpečnostní rada, mimořádná událost a co se skrývá pod pojmem krizová situace.

Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností Broumov vznikla na základě zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a jejím předsedou je paní starostka MěÚ JUDr. Libuše Růčková. Ta jmenovala členy bezpečnostní rady:

- místostarosta Mgr. Jiří Ringel,
- tajemnice MěÚ Ing. Eva Blažková,
- ředitel OŘ PČR Náchod pplk. RNDr. Pavel Křivka, CSc.,
- velitel HZS Broumov nstržm. Lukáš Plachta,
- velitel dobrovolných hasičů Broumov Jiří Kollert,
- tajemník - pracovník MěÚ Broumov Ing. Rudolf Ježek.

V tomto složení rada rozpracovává úkoly krizového plánu kraje a organizuje přípravu teritoria obce s rozšířenou působností na krizové situace.

Mimořádná událost je vlastně působení sil. Tyto síly mohou být vyvolány buď přírodními jevy nebo činností člověka. Ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a následně likvidačních prací.

Jako druhy mimořádných událostí lze uvést:

1. živelní pohroma

- a) povodeň
- b) zemětřesení
- c) velký sesuv půdy
- d) sopečný výbuch
- e) orkán, tornádo
- f) extrémní chlad a teplo
- g) pád meteoritu
- h) velký lesní požár

2. havárie

- a) havárie v chemickém provozu
- b) radiační havárie
- c) ropná havárie
- d) dopravní nehoda
- e) zřícení domu

3. ostatní události

- a) teroristický čin
- b) sabotáž
- c) žhářství

Krizová situace je taková mimořádná událost, při níž je vyhlášen některý ze tří krizových stavů (1.stupeň - stav nebezpečí, 2.stupeň - nouzový stav, 3.stupeň - stav ohrožení) nebo válečný stav. Tedy taková situace, kdy hrozící nebezpečí nelze odvrátit nebo způsobené následky odstranit běžnou činností správních orgánů a složek integrovaného záchranného systému (ve zkratce IZS).

Odpovědnost za integrovaný záchranný systém (IZS) a ochranu obyvatelstva je svěřena Ministerstvu vnitra – Hasičskému záchrannému sboru České republiky, jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. V rámci provádění záchranných a likvidačních prací jsou připraveni spolu s ostatními složkami IZS poskytnout bezprostřední pomoc obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí a zajistit provedení záchranných a likvidačních prací.

Základní složky IZS:

- Hasičský záchranný sbor České republiky (ve zkratce HZS ČR), jednotky PO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- Zdravotnická záchranná služba,
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (městská policie, bezpečnostní služby),
- hygiena,
- havarijní a pohotovostní odborné služby (VČ Plynárenská, Vodovody a kanalizace, VČ Energetika, Česká pošta, Báňská záchranná služba, Horská služba, Letecká záchranná služba),
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím (Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Svaz civilní obrany ČR, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezka).

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání podle předem písemně dohodnutého způsobu poskytnutí pomoci. Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska (ve zkratce OPIS IZS). V místě zásahu provádí koordinování záchranných a likvidačních prací složek IZS velitel zásahu. Ten je oprávněn vyžádat si při řešení krizové situace k ochraně života, zdraví, majetku nebo životního prostředí potřebné věcné prostředky a ukládat fyzickým osobám jednorázové úkoly, tzv. osobní nebo věcnou pomoc. Na OPIS IZS jsou také svedeny linky tísňového volání 112 a 150.

Základní úkoly ochrany obyvatelstva

Za organizaci a řízení ochrany obyvatelstva při eliminaci mimořádných událostí nesou odpovědnost (a plní úkoly v rámci svých kompetencí podle zákona) starosta obce, dále právnické osoby a podnikající fyzické osoby.

Pro zaměstnavatele jsou vymezeny úkoly k ochraně svých zaměstnanců v § 132 Zákonníku práce tím, že zaměstnavatel je povinen zajistit ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Jedním z prvořadých opatření je včas varovat obyvatelstvo před hrozícím nebezpečím (před povodněmi, následky havárií s únikem nebezpečných látek do životního prostředí, nebezpečím velkých požárů, zemětřesením, nebezpečím sesuvů půdy lavinovým nebezpečím apod.). To proto, aby obyvatelé v ohrožených místech mohli včas přijmout opatření, která by zachránili jejich životy a zdraví a aby se co nejvíce snížily následky těchto mimořádných událostí. Jedním ze základních úkolů ochrany obyvatelstva je tedy zabezpečit včasné varování.

Varovný signál všeobecná výstraha

Při hrozbě nebo vzniku mimořádné události byl dnem 1. listopadu 2001 pro varování obyvatelstva na území České republiky zaveden jediný varovný signál všeobecná výstraha. Jedná se o kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin. Vyhláší se v případě, kdy může dojít nebo došlo k ohrožení životů a zdraví obyvatel v důsledku mimořádných událostí – živelní pohromy (např. povodeň, sněhová kalamita, větrná smršť), nebo havárie s únikem nebezpečných látek do životního prostředí (např. havárie v chemickém závodě, ve skladu chemikálií), či jiné mimořádné události (např. teroristický čin, sabotáž, žhářství). Sirény mohou být použity podle potřeby místně nebo na území kraje i na území celého státu.

U nás na teritoriu města Broumova jako obce s rozšířenou působností je 7 sirén, které jsou napojeny na jednotný systém varování a vyzkoušení (ve zkratce JSV). Jsou tedy napojeny na dálkové ovládání a mohou být použity podle potřeby místně (ručním tlačítkem), nebo spuštěním z kraje začleněny do celokrajského varování, nebo začleněny do celorepublikového varování. Jedná se o dvě sirény v Heřmánkovcích a v Meziměstí a po jedné v Adršpachu (ta jediná nemá ruční ovládání - tedy lze ji spouštět pouze dálkově), Broumově a Otovicích. Další sirény ve městech a obcích jsou obhospodařovány místními podniky a jednotkami sboru dobrovolných hasičů.

Ověřování provozuschopnosti systému varování a vyzkoušení se provádí zpravidla každou první středu v měsíci ve 12 hodin zkouškou sirény zkušební tónem, který zní 140 vteřin ale není kolísavý.

Pozor varovný signál všeobecná výstraha nesmí být zaměňován se signálem požárního poplach. Ten je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty. Vyhláší se pro jednotky požární ochrany a není varovným signálem pro obyvatelstvo. I když v dnešní době mobilních telefonů se sirény ke svolání hasičů moc nevyužívají.

Činnost na varovný signál

Zvuk sirény nepřikazuje se okamžitě vrátit domů, ale neprodleně se ukrýt co nejbližší místa kde se nacházíte. Děti, které jsou ve škole je nutné ponechat ve škole a nevolat je domů, nebo se snažit je ze školy vyzvednout. Škola se o zajištění jejich bezpečí na nezbytnou dobu postará a sdělí jim co mají dál dělat. Při cestě automobilem je nejlepší okamžitě automobil zaparkovat a vyhledat úkryt v nejbližší budově.

Ukrytím se všeobecně rozumí využití úkrytů civilní ochrany a jiných prostor, které se stavebními a jinými doplňkovými úpravami přizpůsobují k ochraně obyvatelstva. K tomuto účelu se zřizují:

- stálé úkryty stálé tlakově odolné úkryty STOÚ
stálé protiradiační úkryty SPRÚ
protiradiační úkryt budovaný svépomocí PRÚ-BS
- improvizované úkryty

Na našem teritoriu není vybudován žádný STOÚ ani SPRÚ.

Výběh vhodných prostor a návod na zesilování ochranných vlastností úkrytů (většinou sklepení) pro vzbudování PRÚ-BS je konkrétně popsán v metodické pomůcce: „Sebeochrana obyvatelstva“, najdete ji na internetové stránce: www.mvcr.cz/hasici/obcan. Tyto úkryty se zpočátku připravují za branné pohotovosti státu.

Improvizované úkryty slouží k úkrytí před toxickými účinky nebezpečných chemických látek uniklých při haváriích. Přitom se využívají přirozené ochranné vlastnosti obytných a jiných budov. Jedná se zpravidla o místnosti a prostory na odvrácené straně zdroje nebezpečí, utěsněné proti pronikání těchto látek a nad úrovní terénu, neboť řada látek je těžších než vzduch.

Neprodleně se ukrýt znamená kdekoliv to bude možné závody, úřady, kanceláře, obchody, veřejné budovy i soukromé domy. Není třeba hledat těžké betonové kryty ani místa pod úrovní terénu (sklepy – nejsou vhodné zejména při povodni). V prvním okamžiku plně postačí k ochraně života zděná budova, kterou lze uzavřít. Po úkrytí v budově je nutné zavřít dveře a okna. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vniknutí látek do prostoru, ve kterém se nacházíte.

Více informací a podrobností co se stalo a co se doporučuje, jak se zachovat se dozvíte ze zpráv a informací z (Českého rozhlasu, České Televize při krizové situaci týkající se celého území), z regionální rozhlasové stanice a hlavně z obecního rozhlasu.

Když zazní varovný signál–kolísavý tón sirény nezapomenout na tři základní kroky:

- neprodleně se ukrýt,
- zavřít dveře i okna,
- zapnout rádio a televizi.

Evakuace

Evakuace je soubor opatření k přemístění osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků z ohroženého prostoru na jiné bezpečné místo. Pokyn k evakuaci může vydat velitel záhady, zaměstnavatel, obec nebo kraj. O způsobu provedení evakuace se občan dozví z vysílání místního veřejného rozhlasu, nebo při rozsáhlejší akci z vysílání Českého rozhlasu, České televize případně regionálního rozhlasu. Převahu osob ze zdravotnických a sociálních zařízení, škol apod. řídí personál příslušného zařízení. Při použití vlastních vozidel je třeba dodržovat pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci (při povodni je výhodné vzít s sebou i vlastní vozidlo).

Zásady pro opuštění bytu při evakuaci

- uhasit otevřený oheň v topidlech,
- vypnout elektrické spotřebiče mimo ledniček a mrazniček,
- uzavřít přívod vody a plynu,
- ověřit zda i sousedé vědí, že mají opustit byt,
- nezapomenout dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- kočky a psy si vezměte s sebou v uzavřených schránkách,
- exotická zvířata, které přežijí delší dobu, nechat doma a zásobovat je před odchodem potravou,

- vzít evakuační zavazadlo, uzamknout byt, na dveře dát oznámení, že jste byt opustili a dostavit se na určené místo.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufř, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Doporučený obsah evakuačního zavazadla

- základní trvanlivé potraviny nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a pitná voda vše na dva až tři dny,
- předměty denní potřeby, jídelní miska a příbor,
- léky které užíváte, toaletní a hygienické potřeby,
- osobní doklady, peníze,
- pojistné smlouvy a cennosti,
- náhradní oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku,
- přenosné radia s rezervními bateriemi, mobil, přenosnou svítilnu, zápalky, nůž atd.

Individuální ochrana obyvatel

K individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při mimořádných událostech se využívají prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla.

- k ochraně dýchacích cest se použije navlhčená rouška (kapesník, ručník, utěrka apod.)
- hlavu chránit čepicí, kloboukem, tak aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila taky čelo, uši a krk
- oči chráníme brýlemi (lyžařské či motoristické)
- povrch těla chráníme kombinézou, kalhotami, pláštěm nebo pláštěnkou do deště
- nohy vysokými botami nebo holínkami, ruce gumovými nebo koženými rukavicemi

Při návratu ze zamořeného prostoru odložit před vchodem svrchní oděv a zavázat do igelitového pytle. Pokud možno pečlivě se osprchovat a obléct do suchého oděvu.

Při stavu ohrožení státu a válečném stavu se provádí výdej prostředků individuální ochrany (ve zkratce PIO) pro vybrané kategorie osob.

- dětské ochranné vaky pro děti do 1,5 roku
- dětské ochranné kazajky pro děti od 1,5 do 6 let
- dětské ochranné masky pro děti od 6 do 18 let
- ochranné masky pro osoby umístěné ve zdravotnických zařízeních a sociálních zařízeních
- ochranné masky pro doprovod osob vyjmenovaných shora

K zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany se stanovuje jejich množství a struktura podle počtu dětí neumístěných ve školských zařízeních a podle projektované kapacity školských zařízení a lůžkové kapacity zdravotnických, sociálních a obdobných zařízení se zálohou 10 %.

Ochrana před povodněmi

Ochrana před povodněmi je zabezpečována podle zákona o vodách (povodňový zákon). Jsou to opatření k předcházení a zamezení škod při povodních na životech, majetku obyvatelstva a na životním prostředí. Je prováděna především systematickou prevencí, ovlivňováním průběhu povodní a je zabezpečována zpravidla podle povodňových plánů.

Stupně povodňové aktivity – rozumí se jimi míra povodňového nebezpečí. Vyhláší se v případech, kdy je dosaženo směrodatných (vytýčených) limitů vodních stavů, nebo průtoku v hlásných profilech na vodních tocích, případně stanovených mezních, nebo kritických hodnot jiného jevu, uvedených v povodňových plánech.

První stupeň – stav bdělosti – nastává při dosažení stanovených hodnot průtoku nebo již při zjištění nebezpečí přirozené povodně a zaniká pominou-li příčiny takového nebezpečí.

Druhý stupeň – stav pohotovosti – vyhláší příslušný povodňový orgán v případě, že zjištěné nebezpečí přeroste v povodeň nebo při překročení stanovených hodnot průtoku pro druhý stupeň povodňové aktivity.

Třetí stupeň – stav ohrožení – vyhláší příslušný povodňový orgán při vzniku větších škod, ohrožení životů a majetku nebo při jejich bezprostředním ohrožení v záplavovém území. Provádí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Nastanou-li deště, výrazně se zvýší hladina řek a vznikne nebezpečí záplav je nutno o vzniku nebezpečí informovat občana. Bude varován kolísavým tónem zvuku sirény po dobu 140 vteřin - **všeobecná výstraha** a následným doplněním o informaci. V případě, že neobdržíte z místního rozhlasu z rozhlasových vozů a při větších povodních i ze státního rozhlasu a televize doplňkovou informaci, vždy musíte být připraveni opustit ohrožené území. V případě, že dostanete pokyn k evakuaci od povodňového orgánu, urychleně se k evakuaci dostavte, vybaveni evakuačním zavazadlem, do určeného místa. Rodinný automobil využijte pro evakuaci nebo jej odvezte na bezpečné místo.

Předměty, které by mohla strhnout voda a odnést, upevněte! Pomocí pytlů s pískem zajistěte dveře a okna. Cenné věci z přízemí a sklepů, pitnou vodu, zásoby jídla, případ i plynový vařič, přeneste do vyšších pater domu. Pro zmírnění ekologických následků povodně zkontrolujte, zda jsou před účinky zaplavení zabezpečeny chemikálie, jedy a žíraviny tak, aby nedošlo ke kontaminaci vody.

Sledujte vysílání místního rozhlasu a řiďte se vydanými pokyny. Informace můžete získat i z rozhlasu a televize. Pokud bude nařízena evakuace, nechejte na venkovních dveřích oznámení, že dům byl již opuštěn.

Při vznikající povodni dodržujte tyto hlavní zásady. Jednejte s rozvahou, informujte ostatní, pomáhejte sousedům, starým a nemocným lidem, nechoďte do níže položených míst, která může zaplavit voda, neprojíždějte již zaplavená místa na kole ani automobilem.

Situaci lze zvládnout většinou svépomocí, ale nebezpečí se nevyplácí podceňovat. Záchrana života při povodních je rozhodující. Nebezpečí však číhá i poté, co hladiny řek poklesnou a budete se moci vrátit do svých domovů. Hrozí totiž zborcení narušených budov, sesuvy půdy, epidemie i další nebezpečí.

Ihned po návratu do svého obydlí doporučujeme zjistit rozsah škod a kontaktovat pojišťovnu. Pamatujte, že pokud neklesne hladina podzemní vody je odčerpávání zatopených prostor nejen zbytečné, ale může i vážně poškodit izolaci a statiku budovy.

Obsah:

Rady pro nejmenší	str. 2
Rady pro mládež	str. 2
Městská policie radí	str. 3
Jak se zachovat při dopravní nehodě	str. 4
Jak se bránit krádežím vloupáním	str. 5
Pro bezpečí seniorů	str. 5
Zásady první pomoci	str. 8
Informace pro případ mimořádných událostí	str. 10
Varovný signál	str. 12
Evakuace	str. 13
Ochrana před povodněmi	str. 14

Důležitá telefonní čísla

Městská policie Broumov 491 504 222

Policie ČR 158 (tísňové volání)
nebo 491 523 833

Zdravotnická záchranná služba 155

Lékařská pohotovost 491 489 611

Hasiči 150 (tísňové volání)
nebo 491 524 444

Poruchy elektrický proud 12555

Poruchy plyn 1239

Poruchy voda 491 523 903
nebo 491 419 222

Linka důvěry Náchod 491 427 159

Linka bezpečí dětí a mládeže
800 155 555

Broumovská nemocnice 491 523 740

Město Broumov 491 504 111

Inspirace: Bezpečnostní rádce královského města Slaný, materiály Odboru prevence kriminality ČR a další.

Zpracoval: Daniel Šárka, Ing. Rudolf Ježek.